

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi polji. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 3 gld. 60 kr., za pol leta 1 gld. 80 kr., za četrť leta 90 kr. pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gld. 20 kr., za pol leta 2 gld. 20 kr., za četrť leta 1 gld. 15 kr. nov. den.

~ V Ljubljani v sredo 24. februarja 1864. ~

Matica slovenska dovoljena!

Na čelo današnjemu listu radostni stavimo preimennitno vsem Slovencem novico, da **Njih Veličanstvo cesar so s sklepom od 4. febr. blagovolili dovoliti matico, obsegajočo vse slovenske okrajne.**

Nova delavnost se bode začela zdaj na slovstvenem polji slovenskem. Kakor pridne bčelice brez matice niso nič, tako tudi naše slovstvo po „matici“ še le dobi pravo življenje. Blagonosno bo delovanje tega novega društva, ki bode objemalo vés slovenski narod in po svoji moči skrbelo, da se širi izobraževanje njegovo na poti poduka, ktereга človek zajema iz pripravnih knjig (bukev). Skrb matici bode, da se dobre ali čisto znanstvene ali pa tudi priroblemu ljudstvu primerjene knjige v slovenskem jeziku izdajajo; izdala jih bo matica sama ali vsaj podpirala, da se izdadé.

Bog daj srečo!

Ker pa „matica“ blagi svoj namen zdatno le tedaj doseči more, ako je premožna, mora tedaj prva skrb vsem rodoljubom zdaj biti, da se prav bogato začnó stekati doneski za to društvo in temu, kar so že dozđaj darovali (3799 gld. 12 kr. v obligacijah in bankovcih in 3 cekinih po 40 frankov) blagodušni rodoljubi temu zavodu, se dodá še prav obile pripomoči — okoli matice naj se zbere temá bčelic, to je, bčelic tisoč in tisoč, ki ji, ako so premožne, na enkrat naneso bogato zalego, ali, če niso premožne, vsako leto donášajo malo po malo, kolikor bojo terjale pravila; za delavce ni nam skrbí; le podpore je treba njihovemu trudu!

Kako in kaj se bo dalje godilo, bojo povedale „Novice“, kadar sl. vlada pošlje odboru pravila, po Njih Veličanstvu cesarju potrjene.

Gospodarske stvari.

Kaj je kmetijstvo delalo preteklo leto, kakošno je bilo za gospodarstvo in kaj nam obeta za letošnje?

Vsako leto bolj napreduje kmetijstvo. Tudi preteklo leto je izpričalo to, čeravno vreme ni bilo povsod ugodno. Letina je bila večidel dobra. To pa je tlačilo ceno mnogih poljskih pridelkov. Marsikdo sicer je tožil o tej nizki ceni, ki je mislil, da že za vselej ostane visoka kakor je bila prejšnje leta.

Al kaj veljá, da utegne biti prihodnje leto še nižja. Zakaj nadjati se je prihodnje leto bogate letine. Kaj morda hočejo „Novice“ prerokinje biti? Ne! Človek obrača, Bog pa obrne. Al upanje dobre letošnje letine se opira na dobre vzroke, ako nam ga obilni

sneg ne podere. Jesenski setvi je bilo toplo vreme posebno ugodno, tako, da žita so se, predno je trda zima objela zemljo, čvrsto vkoreninile. Tudi za pomladansko setev se je zemlja dobro pripravila. Ako se vse po kakošni nezgodi ne pokazi, utegne žitna cena prihodnje leto zopet nizka biti.

Ali nam pa to ima veselje do napredovanja potreti, češ, kaj se bomo trudili, ker je vés pridelek tako po nič? Bog ne daj! Le zasukati se moramo na drugo pot.

Večkrat smo že svetovali, naj gospodarji naši sejejo manj žita, pa sejejo in sadijo več tacega, kar množi bogastvo zemlje — to pa je, da pridelujemo več klaje za živino. Umen gospodar mora premenovati svoje gospodarstvo po potrebah časa in potem, kar mu več dobička donáša. Zato naj skrbí, da se živinoreja povzdigne; da pa je to mogoče, je treba, da prideluje več klaje.

Naj bravecem svojim povemo, kako so na Nemškem pred 40 leti o tej zadevi delali. Okoli leta 1824 je silno začela padati žitna cena. Vsi kmetovavci so kričali: kaj bo, kaj bo, ako bo žito čedalje bolj po nič? Družbe kmetijske so si glavo ubijale, kaj storiti, in izvedile so, da je treba klaje in živinoreje bolj poprijeti se kakor žita. Kralj virtemberški, ki so ga v nekem kmetijskem zboru zavoljo svojega modrega kmetovanja „kralja kmetijstva“ imenovali, je dal takrat vsem gospodarjem lep izgled in je začel na vsem svojem polji sejati klajo. Vsi, ki so se ravnali po njegovem izgledu, so bili veseli, da so delali tudi tako, in leta 1846 in 1847, ko ste bile ondi hudi letini, so vsi ti gospodarji bili res veliki dobrotniki ljudstvu.

Lansko leto je bilo za kmetijstvo (razun nekterih dežel) dobro; napredek kmetijstva je bil očiten; zastavilo je v jeseni dober kvas letošnjemu; Bog daj, da ga zima predolga ali nezgode pozneje ne pokvarijo!

Gospodarske novice.

* Svět, kako bi si vsaka soseska lahko bika redila. V vsaki soseski, kjer je več posestnikov, ki imajo po 6, 10 do 15 krav, se jih lahko nekoliko najde, da kupijo junčka dobrega plemena za kakih 15 do 20 gold. in si ga za pleme izredijo. Kadar je 2 leti star in se od vsake krave, ki se k njemu pripelje, po 1 gold. plača, si od 50 krav po 50 gold. prisluži, — to pa je skoraj ravno toliko, kar leto in dan tudi že precej dobra krava gospodarju dobička dá. Iz tega se vidi, da kdor bika redí, ni nikdar na zgubi, ker ga čez kake leta tudi lahko prodá; pa še tudi takrat bi ne bil na zgubi, če bi tudi 2 leti starega za 150 gold. kupil. Vsi drugi gospodarji pa, ki imajo krave, bi tudi ne plačevali od krave več kakor po 1 gold. bikovine. Toda